

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-4-052

(Muafiyet/Menfi Tespit)

Karar Sayısı : 21-59/847-417

Karar Tarihi : 08.12.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Hande GÖÇMEN, Sabrihan SARAĞ, Emine YAŞAR,
Derya ERMIŞ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği
1420 Sok. No38 K:1 D:1 Kahramanlar/İzmir

- Asansör Sanayicileri Derneği

Yenişehir Mah. Sömböl Sok. Star Port Residence No:10 K:2
D:42 Pendik/İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU:** Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneğinin, üyelerinin asansör periyodik bakım hizmeti sunumunda serbest piyasa ekonomisinden çıkartılarak sektöre muafiyet tanınması talebi ile Asansör Sanayicileri Derneğinin ilgili faaliyete yönelik fiyat tespiti konusunda menfi tespit ya da muafiyet verilmesi ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından gerekli düzenlemelerin yapılması talebinin değerlendirilmesi.

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 01.03.2021 tarih, 15565 sayı ve 07.09.2021 tarih, 20911 sayı ile giren bildirimler üzerine düzenlenen 03.12.2021 tarih ve 2021-4-052/MM sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

- Aylık asansör bakım, onarım ve montaj hizmetlerine yönelik olarak taban fiyat belirlenmesi uygulamasının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesi kapsamında olduğundan bahse konu uygulamaya aynı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilemeyeceği,
- Söz konusu taban fiyat uygulamasına 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartları karşılamaması nedeniyle muafiyet tanınmayacağı,
- Başvuru konusu hususlara ilişkin olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına (Bakanlık) görüş gönderilmesine gerek olmadığı

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(4) Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği'nin (EAYSAD) başvurusunda özetle;

- Pandemi nedeniyle asansör sanayi sektörünün olumsuz etkilendiği ve söz konusu sektörde haksız rekabetin hâkim olduğu,

- EAYSAD'ın toplamda 75 üyesinin bulunduğu, asansör sanayi sektörünün piyasa modelinin serbest piyasa ekonomisine dayandırıldığı, ancak devletin düzenleyici olarak rol almadığı durumlarda belirsizliğin ve kalitesizliğin ortaya çıktığı,
- Bu durumun hem tüketicileri hem de sektör mensuplarını mağdur duruma düşürdüğü,
- Asansör firmalarının, bakım hizmeti kapsamında firmanın teknik personelinin aylık ödemeleri, yol harçları ve vergi gibi maliyet kalemlerinin olduğu, bunlar göz önünde bulundurulduğunda düşük bakım ücreti tarifesinin asansör bakım işlerini yürüten bir firmanın ayakta kalabilmesi için yeterli olmadığı,
- Düşük fiyat politikaları sebebiyle haksız rekabete zemin sağlayan firmaların bulunduğu ve bunların hizmet kalitesinin düşük olduğu,
- Asansör bakım servisi hizmetinin güvenli ve sağlıklı yapılması ile hem olası kaza risklerinin ortadan kalktığı hem de vatandaşın haklarının korunduğu, aksi durumda kurallarına uygun yapılmayan bakım hizmeti sonucunda asansör ve asansör kullanıcılarının can ve mal kaybı yaşamasının da kaçınılmaz olacağı,
- Haksız rekabet sebebiyle müşterileri, meslek itibarları, ticari faaliyetleri ve diğer ekonomik faaliyetleri zarar gören asansör firmalarının son yıllarda maddi ve manevi kayıplar yaşadığı

hususları belirtilerek, asansör aylık bakım servis ücretleri konusunda EAYSAD üyelerinin serbest piyasa ekonomisinden çıkarılması ve sektöre muafiyet tanınması talep edilmektedir.

(5) Öte yandan, Asansör Sanayicileri Derneği (ASDER) tarafından yapılan başvuruda ise özetle;

- Türkiye'nin birçok şehrinde asansör bakım, onarım ve montaj alanında faaliyet gösteren ASDER üyelerinden sayısız şikâyet geldiği, bunun sonucunda dosya konusu başvurunun gerçekleştirildiği,
- Asansörlere yapılan periyodik bakım karşılığında alınan bakım ücretlerinin çok düşük olduğu, düşük fiyat odaklı bakımların haksız rekabete neden olduğu ve hizmet kalitesinin düşerek toplumun can güvenliğini tehdit edecek boyuta geldiği,
- Yeni yapılan binalarda asansörlerin zorunlu hale getirildiği ve mevzuatın daha da genişletilerek denetim altına alındığı 1990 yılı ve sonrasındaki döneme bakıldığında, ortada henüz resmi hüviyet kazanmış bir sektör olmadığı, bu süre zarfında sektörün "Asansör Komponent Üreticileri" ve Asansör Bakım, Onarım, Montaj (Taahhüt) Firmaları" olarak iki şekilde kategorize edildiği,
- 2012 yılına kadar zorunlu olmamakla birlikte işletmelerini Türk Standartları Enstitüsünden (TSE) belgelendiren teşebbüsler dışında hiçbir firmanın denetlenmediği, TSE tarafından belgelendirilen teşebbüsler haricinde gayrinizami ya da kayıt dışı olarak çalışan yaklaşık on iki bin teşebbüsün olduğu,
- Sektördeki bu gayrinizami yapılanma nedeniyle asansörlerin mühendislik hesaplarından yoksun, yetkili olmayan ve her bakımdan yetersiz kişi ya da kişiler tarafından müdahale edilmesinin hayati tehlike oluşturduğu,
- Türkiye'de asansör faaliyetlerinin Bakanlık kontrolü ve denetiminde yürütüldüğü ve Asansör Yönetmeliği, Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği, Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği ve Piyasa Gözetimi ve Denetim Yönetmeliği ile bunların atıf yaptığı mevzuat hükümleri ile düzenlendiği,

- Daha önce Bakanlık'a taban fiyat düzenlenmesi yapması hususunda başvurularda bulunulmuşsa da bu başvuruların Bakanlıkça geri çevrilerek çözümsüz bırakıldığı,
- Asansör bakım hizmetinde taban fiyat uygulamasının yürürlüğe girmesi sonucunda söz konusu hizmetin maliyetin altında fiyatla yapılmasının engellenmesiyle birlikte vatandaşların düşük fiyat veren ve tehlike saçan kişilere rağbet etmesi yerine en kaliteli hizmet veren yetkili firmalara yöneleceğinin aşikâr olduğu,
- Yine söz konusu uygulama ile asansör bakım hizmeti faturalarının nizami olarak kesilmesinin sağlanacağı, Maliye Bakanlığı ve Bakanlık denetimlerine tabi olan sektörde yalnızca bu işi yapma kriterlerine sahip teşebbüsler (yaklaşık 3000 bin teşebbüs) için fırsat eşitliğinin oluşacağı,
- Asansör kazalarının sayısında artış gözlemlendiği, bunun sebebinin hizmet fiyatının ve hizmetin kalitesinin düşmesi olduğu,
- Haksız rekabete sebebiyet veren unsurlar nedeniyle sektörün teknolojik alanda yeteri kadar gelişemediği ve dünyanın gerisinde kaldığı, bu durumun Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı menşeli teşebbüslerin kartelleşmesine sebep olacağı,
- Yetkili olmaksızın faaliyet gösteren teşebbüslerin haksız rekabete neden olduğu

hususları belirtilerek;

- Sektörde taban fiyat düzenlemesinin bulunmaması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eden, rekabeti bozan, engelleyen ve kısıtlayan kayıt dışı çalışan teşebbüsler hakkında gerekli düzenlemelerin yapılması,
- Gerekli tedbirlerin alınması durumunda asansör bakım, onarım ve montaj faaliyetinde bulunmak için yeni açılacak olan teşebbüslerin yetkilileri için Avrupa'da olduğu gibi, ilgili sektörde yedi yıl çalışma ve devlete ait bankalarda belirli bir teminatın yatırılması vb. koşulların getirilmesi,
- Asansör bakım, onarım ve montaj hizmetlerinin maliyetlerin altında yapılmasının engellenmesi ile tüketicilerin düşük fiyat veren ve tehlike saçan teşebbüsler yerine, kaliteli hizmet veren kayıtlı teşebbüslere yönelmesi için Rekabet Kurumu tarafından fiyat tespiti konusunda menfi tespit, bu mümkün değilse muafiyet belgesi verilmesi, yetkisiz kişilerin bu faaliyeti gerçekleştirmelerinin engellenmesi için Bakanlık tarafından gerekli düzenlemelerin yapılması

talep edilmektedir.

- (6) Başvuruda yer alan talebin detaylandırılması amacıyla başvuru sahibi ASDER'in Yönetim Kurulu Başkanı görevli raportörler ile yaptığı iki görüşmede;
- Türkiye'de 1.000.000 adede yakın asansör ve Bakanlığın veri tabanına göre asansör bakım işinde faaliyet gösteren 3008 adet yetkili firmanın olduğu, bununla birlikte piyasada yaklaşık 15.000 adet firmanın bulunduğu, yetkisiz firmaların, yetkili firmaların belgelerini kullanarak haksız bir şekilde faaliyet gösterdiği,
 - Asansör bakım ücretleri ile ilgili bir düzenlemenin yapılması gerektiği,
 - Asansör bakım ücretleri konusunda Bakanlık tarafından taban fiyat belirlenmesi gerektiği, taban fiyat belirleyebilmesi hususunda Kurumdan Bakanlığa uygunluk ve muafiyet vermesinin talep edildiği,

- Türkiye’de mevzuat kapsamında Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş 37 tane A tipi asansör muayene kuruluşunun olduğu,
- A tipi asansör muayene kuruluşlarının sundukları hizmete ilişkin fiyatların Bakanlık tarafından belirlendiği,
- A tipi asansör muayene kuruluşlarının sadece yıllık olarak asansörlerin güvenliğini derecelendirmekle görevli olduğu,
- Asansörlerin yine mevzuat çerçevesinde bina veya site yöneticileri tarafından aylık bakımlarının yaptırılmasının zorunlu olduğu ve dernek üyelerinin çalışmalarının bu aylık bakım kapsamında olduğu,
- Asansörlerin aylık bakımının, asansöre ait aksamın temizlik, yağlama ve düzgün çalışmasının kontrolünü kapsadığı,
- Periyodik Bakım Yönetmeliği’nde düzenlenen fiyat tarifesinin yıllık olarak denetim yapan A tipi asansör muayene kuruluşlarının faaliyetlerine ilişkin olduğu ve aylık asansör bakım fiyatlarında böyle bir düzenlemenin bulunmadığı,
- Aylık asansör bakım hizmetine ilişkin olarak fiyatların Bakanlık tarafından belirlenmesini istedikleri

hususlarını ifade etmiştir.

G.1. İlgili Mevzuat

- (7) Asansör sektörüne ilişkin olarak 29.06.2016 tarih ve 29757 sayılı Resmi Gazete’de Asansör Yönetmeliği (2014/33/AB) yayımlanmıştır. Söz konusu yönetmeliğin amacı; asansörler ve asansörlere ait asansör güvenlik aksamlarının karşılımları gereken temel sağlık ve güvenlik gereklerini, bu ürünlerle ilgili piyasaya arz koşulları ile piyasa gözetimi ve denetimi esaslarını belirlemek olarak ifade edilmiştir.
- (8) Asansör Yönetmeliği’nin 7. maddesi ve devamı hükümlerinde Bakanlık, yönetmelikle uyumlu olacak şekilde sadece amacına uygun olarak monte edilen, bakımı yapılan ya da kullanılan asansörlerin ve asansör aksamlarının, piyasaya arz edilebilmesi ve hizmete sunulabilmesi için gerekli tüm önlemleri almak hususunda yetkili kılınmıştır.
- (9) Resmi Gazete’nin 06.04.2019 tarih ve 30737 sayılı nüshasında yayımlanan Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği’nin 6. maddesinde monte edilen asansörün monte edildiği binaya/yapıya fenni uygunluğuna ilişkin kontrollerin 03.05.1985 tarih ve 3194 sayılı İmar Kanunu’na ve ilgili mevzuata uygun olacak şekilde ilgili ruhsat makamı tarafından yürütüleceği belirtilmiştir.
- (10) Diğer yandan Resmi Gazete’nin 04.05.2018 tarih ve 30411 sayılı nüshasında, Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği (Periyodik Kontrol Yönetmeliği) yayımlanmış, söz konusu yönetmeliğin amacı; *“asansörlerin periyodik kontrolüne ilişkin usul ve esaslar ile asansör periyodik kontrollerinde görev alacak olan A tipi muayene kuruluşlarının¹ yetkilendirilmesi, yükümlülükleri ve denetimlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek”* olarak ifade edilmiştir. Periyodik Kontrol Yönetmeliği’nin kapsamında ise *“Asansör Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen ve Asansör Yönetmeliği’nin yürürlüğe girmesinden önce monte edilmiş olan ve halen faal durumda bulunan asansörlerin periyodik kontrolleri ile asansörlerin periyodik kontrolünü yapmak üzere*

¹ A Tipi Muayene Kuruluşu: TS EN ISO/IEC 17020 standardında tanımlanan diğer şartlar ile birlikte aynı standartta tanımlı muayene kuruluşu tiplerinden A tipi muayene kuruluşu olma şartlarını karşılayan ve asansörlerin periyodik kontrol/muayeneleri kapsamında akredite, Türkiye’de yerleşik özel kuruluş veya kamu kuruluşu niteliğindeki muayene kuruluşlarıdır.

Bakanlık tarafından yetkilendirilen A tipi muayene kuruluşlarına ilişkin usul ve esaslar” yer almaktadır.

- (11) Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin “Yetkilendirme” başlıklı 5. maddesi uyarınca; herhangi bir A tipi muayene kuruluşu ilgili idare ile protokol imzalayarak faaliyet gösterebilmek ve yetki almak için Bakanlık'a başvurmak zorundadır. İlgili maddenin devamında; öngörülen şartları sağlayan A tipi muayene kuruluşunun, Bakanlık'a bağlı Sanayi Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilebileceği, yetkinin akreditasyon süresi içinde devam edeceği, akreditasyon süresi sona eren A tipi muayene kuruluşunun yetkisinin iptal edileceği ve yetkilendirmenin yetki süresi verilerek sonuçlandırılacağı düzenlenmiştir.
- (12) Aynı yönetmeliğin 6. maddesinde ise asansör bakım ve muayene faaliyeti kapsamında yapılması gerekli olan başvuru hakkında, başvuruda sunulması gereken bilgi ve belgelere ayrıntılı olarak yer verilmiştir².
- (13) Başvuru gerekliliklerinin arasında akreditasyon belgesi sayılmaktadır. Yönetmeliğe göre Türkiye'de yerleşik özel veya kamu kuruluşlarının TS EN ISO/IEC 170203 standardına göre Türk Akreditasyon Kurumunca (TÜRKAK) 04.05.2018 tarih ve 30411 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Periyodik Kontrol Yönetmeliği kapsamında A tipi muayene kuruluşu olarak akredite edilmesi, bu alanda faaliyetlerini sürdürebilmeleri için zorunlu tutulmuştur.
- (14) Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin 10. maddesinde ise periyodik kontrol ücretlerinin belirlenmesine ilişkin esaslar düzenlemektedir. Bu maddeye göre periyodik kontrol ücretinin hesaplanmasında esas alınacak olan fiyat, Komisyon⁴ kararı doğrultusunda

² “MADDE 6 – (1) Yetki almak isteyen A tipi muayene kuruluşu tarafından yapılacak olan başvuru, Bakanlık tarafından oluşturulan elektronik başvuru sistemi üzerinden yapılır.

(2) Başvuru aşağıdaki bilgi ve belgeleri içerir:

a) MERSİS numarası.

b) Unvan ve adres.

c) Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi sureti veya kuruluş kanunu veya kuruluşuna dair resmi karar.

ç) Temsil ve ilzama yetkili şahısın orijinal imza sirküsü.

d) İnternet sitesi adresi ve yetkili şahısın e-posta adresi.

e) Akreditasyon belgesi.

f) Asansör periyodik kontrol faaliyetlerini kapsayan ve değeri en az 1.000.000 TL tutarında olan mesleki ve mali sorumluluk sigorta poliçesi.

g) Muayene personelinin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası, mesleği, tecrübe süresi, tam zamanlı/dış kaynaklı olma durumu ve yetkisini tanımlayan personel listesi.

ğ) Tam zamanlı olarak istihdam edilen muayene personelinin Sosyal Güvenlik Kurumu onaylı sigorta kayıtları.

h) Bağlı bulunduğu vergi dairesinin adı, adresi ve vergi kayıt numarası.

ı) İçişleri Bakanlığı Ulusal Adres Veri Tabanından Bakanlık vasıtasıyla alınan bilgilerin üçüncü taraflara aktarılmayacağına dair taahhütname.

i) Bakanlık veri tabanına uyumun sağlandığına dair taahhütname.

(3) Elektronik başvuru sisteminin kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlığın resmi internet sitesinden yayımlanır.

(4) A tipi muayene kuruluşunun asansörler için TS EN ISO/IEC 17020 standardına göre akreditasyonu, elektrik ve hidrolik tahrikli asansörlerin periyodik kontrolünü kapsar. Akreditasyon kapsamı yalnızca elektrik tahrikli veya hidrolik tahrikli asansörler olarak belirlenmiş olan A tipi muayene kuruluşu, Bakanlık tarafından yetkilendirilmez.”

³TS EN ISO/IEC 17020 Standardı, sektörel bir ayırım olmaksızın çeşitli tiplerdeki uygunluk değerlendirmesi yapan tarafsız muayene kuruluşlarının yeterlilikleri için genel kriterleri belirlemek ve muayene yapan kuruluşlara duyulan güveni geliştirmek amacıyla hazırlanmış, uluslararası bir standarttır.

⁴ Aynı yönetmeliğin Tanımlar başlıklı 4. maddesinde Komisyon “5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesi ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 7 nci maddesi çerçevesinde Bakanlık tarafından

ilgili yönetmeliğin 1 numaralı ekinde belirtilen taban ve tavan fiyat aralığına göre ilgili idarenin⁵ karar organı tarafından belirlenecektir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında; bir sonraki yıl için geçerli sayılacak olan taban ve tavan fiyatları, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca o yıl tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranı kadar takip eden yılın Ocak ayı itibarıyla arttırılır ve Bakanlık tarafından ilan edilir hükmü, üçüncü fıkrasında ise; periyodik kontrol ücretinin ilgili idare karar organı tarafından belirlenen fiyatın ilgili idare payı ile birlikte KDV hariç toplamına eşit olacağı hükmü yer almaktadır⁶.

- (15) Öte yandan, Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin 36. maddesinde “*A tipi muayene kuruluşlarının, TS EN ISO/IEC 17020 standardı kapsamındaki akreditasyonuna aykırı faaliyetlerine ilişkin şikâyetler değerlendirilmek üzere Bakanlık tarafından TÜRKAK'a iletilir.*” denilmektedir. Aykırı davranışlara bağlanan yaptırımlara bakıldığında ise Bakanlık tarafından idari para cezası uygulanması, ilgili kuruluşun yetkisinin askıya alınması veya iptal edilmesi ile ilgili idareyle yapılan protokolün tek taraflı olarak feshedilebilmesi yöntemlerinin sayıldığı görülmektedir. Dolayısıyla, asansör bakım faaliyeti gerçekleştiren teşebbüsler tarafından mevzuata aykırı uygulama ve yöntemlerin olması halinde bunların denetim ve yaptırımında görevli ve yetkili mercinin Bakanlık olduğu anlaşılmaktadır.

G.2. Değerlendirme

- (16) EAYSAD ve ASDER tarafından yapılan başvurularda, asansör periyodik bakım hizmetleri için talep edilen düşük ücretlerin hizmet kalitesinde azalmaya sebebiyet verdiği gerekçesiyle asansör aylık bakım servis ücretleri konusunda sektörde faaliyet gösteren teşebbüslerin serbest piyasa ekonomisini düzenleyen kurallara tabi olmaması, söz konusu hizmetlerin maliyetlerin altında yapılmasının engellenmesi amacıyla asansör bakım ücretlerine yönelik fiyat tespitine muafiyet ya da menfi tespit tanınması ve yetkisiz kişilerin ilgili hizmetleri sunmalarının engellenmesi için Bakanlık tarafından gerekli düzenlemelerin yapılması talep edilmektedir. Başvuru sahibi ASDER'in Yönetim Kurulu Başkanı ile yapılan görüşmede ise aylık asansör bakım ücretleri konusunda Bakanlık tarafından taban fiyat belirlenmesi gerektiği, taban fiyat belirleyebilmesi hususunda, Kurumdan, Bakanlığa uygunluk ve muafiyet vermesinin talep edildiği ifade edilmiştir. Özetle, ilgili başvuruda asansör aylık bakım hizmetlerine ilişkin taban fiyat belirlenmesi uygulamasına menfi tespit veya muafiyet tanınması, ayrıca Bakanlığa söz konusu hizmetlere ilişkin taban fiyat belirlenmesine muafiyet tanındığına ilişkin görüş gönderilmesi talep edilmektedir.
- (17) 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesinde; “*İlgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurul, elinde bulunan bilgiler çerçevesinde bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebilir.*” hükmü yer almaktadır. Aynı Kanun'un 4. maddesinde ise “*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya*

oluşturulan ve bünyesinde; Bakanlık, Vilayetler Birliği, Türkiye Belediyeler Birliği, Türk Standardları Enstitüsü ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği temsilcilerini bulunduran grubu” olarak tanımlanmıştır.

⁵ Aynı Yönetmelik'in Tanımlar başlıklı 4. maddesinde ilgili idare; “Belediyeleri veya belediye sınırları dışında kalan alanlardaki yapılar için il özel idareleri” olarak tanımlanmıştır.

⁶ Başvuru sahibiyile yapılan görüşmede; Periyodik Kontrol Yönetmeliği kapsamındaki fiyat düzenlemesinin A tipi asansör muayene kuruluşları için düzenlenen ve yıllık olarak yapılan bakım onarım hizmetlerine yönelik olduğu; ancak aylık asansör bakım onarım hizmetlerinin fiyatlandırılmasına yönelik böyle bir düzenlemenin olmadığı ve işbu başvurunun esasının aylık asansör bakım hizmetine ilişkin olarak Bakanlıkça fiyat belirlenmesi hususu olduğu ifade edilmiştir.

dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.” hükmü yer almakla birlikte aynı maddenin a) bendinde, *mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi* bu hallerden birine örnek olarak sayılmıştır. Belirli bir mal veya hizmet piyasasındaki alım ya da satım fiyatının tespit edilmesi 4. madde kapsamında rekabeti kısıtlayıcı olduğundan EAYSAD ve ASDER tarafından yapılan başvuru değerlendirildiğinde asansör aylık bakım hizmetlerine ilişkin taban fiyat belirlenmesi yönündeki uygulama 4054 sayılı Kanun’un 4. Maddesi kapsamında olup ilgili taleplere aynı kanunun 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilemeyeceği değerlendirilmektedir.

- (18) Buna karşın 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamına giren rekabeti kısıtlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarına birtakım şartları sağlaması halinde, muafiyet tanınabilmesinin mümkün olacağı aynı kanunun 5. maddesinde düzenlenmiştir. Bu çerçevede başvuruya konu bildirimler özelinde 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesi kapsamında muafiyet değerlendirmesi yapılmıştır.
- (19) Teşebbüslerin rekabete başlayacağı sınır olan taban fiyatın belirlenmesi açıkça 4054 sayılı Kanun’a aykırıdır. Buradaki Kanun’a aykırılık esasen rekabet kavramının kendisinden beklenen faydaların ortadan kaldırılmasıdır. Bu anlamda 4054 sayılı Kanun’un temel amacı olan rekabetin korunması olgusunu ortadan kaldıracak çok temel bir sınırlamanın Kanun’un 5. maddesi çerçevesindeki muafiyetten faydalanmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir. Şöyle ki belirli bir pazarda uygulanan/uygulanması planlanan taban fiyatın teşebbüs birliği kararı ya da teşebbüsler arası anlaşma ya da uyumlu eylem yoluyla belirlenmesinin Kanun’un 5. maddesinde yer verilen dört koşulu da sağlamasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.
- (20) İlâveten asansör aylık bakım hizmetlerine ilişkin taban fiyat uygulamasına ilişkin olarak belirli bir piyasadaki haksız rekabet endişelerinin ilgili pazara ilişkin alınacak yapısal tedbirlerle giderilmesi mümkün iken, rekabete açıkça aykırı karar ve uygulamalar ile 4054 sayılı Kanun ile koruma altına alınan serbest rekabet düzeninin sağlanmasına ilişkin kamu menfaatinin ihlaline yol açılmaması gerekir. Piyasa başarısızlığını gidermenin rekabeti daha az sınırlayıcı müdahaleler ile mümkün olabileceği, bu doğrultuda söz konusu pazardaki kayıt dışılığı önlemenin hizmet sunumuna yönelik ayrıntılı standartlar getirilmesi ve yetkili kamu otoritesi tarafından söz konusu hizmetin sürdürülmesi esnasında teşebbüslerin bu standartlara uyup uymadıklarının denetlenmesiyle mümkün olacağı değerlendirilmektedir.
- (21) Bu doğrultuda serbest piyasa koşulları altında faaliyet gösteren teşebbüsler tarafından özgürce belirlemeleri gereken fiyatlara asgari bir limit getirilmesi, sektörde faaliyet gösteren tüm oyuncuların fiyatlarının tespiti anlamına geleceğinden 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde yer alan muafiyetin dört koşulu da sağlamayacaktır.
- (22) Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, taban fiyat belirlenmesi uygulamasına 4054 sayılı Kanun kapsamında muafiyet tanınmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

(23) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği ve Asansör Sanayicileri Derneği tarafından yapılan başvurulara ilişkin olarak;

- Aylık asansör bakım, onarım ve montaj hizmetlerine yönelik olarak taban fiyat belirlenmesi uygulamasının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğundan bahse konu uygulamaya 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
- Söz konusu taban fiyat uygulamasına 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartları karşılamaması nedeniyle muafiyet de tanınamayacağına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.